

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E_1 แทน ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมทั้ง 5 ชุด ได้แก่ แบบประเมินกิจกรรมรายคาบ แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน แบบสังเกตพฤติกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม แบบประเมินบันทึกชีวิตประจำวัน

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบวัดทักษะชีวิตหลังเรียน ในชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ (t-distribution)

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เปรียบเทียบทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการสังเกต สัมภาษณ์ และศึกษาจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หรือหารายละเอียดเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
  - 1.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกระบวนการของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดกิจกรรมที่	คะแนนเต็ม	N	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละของ คะแนนเต็ม (E_1)
1	58	26	46.46	0.71	80.11
2	120	26	97.62	0.94	81.35
3	218	26	178.96	0.82	82.09
4	136	26	111.58	0.76	82.04
5	176	26	144.19	0.75	81.93
รวม	708	26	578.81	3.27	81.50

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 578.81 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.27 จากคะแนนเต็ม 708 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.50 แสดงว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพกระบวนการสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพผลลัพธ์ของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพผลลัพธ์ของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

N	คะแนนเต็ม	คะแนนทั้งหมด	คะแนนที่ได้	$\bar{x}$	S.D.	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
26	30	780	629	24.19	2.25	80.64

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดทักษะชีวิตหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.19 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.64

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนแต่ละชุดกิจกรรม (E_1) และคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดทักษะชีวิตหลังเรียน (E_2) ได้ผลดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์

N	ประสิทธิภาพของกระบวนการ				ประสิทธิภาพของผลลัพธ์				E_1/E_2
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	E_1	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	E_2	
26	708	578.81	3.27	81.50	30	24.19	2.25	80.64	81.50/80.64

ดังนั้น ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.50/80.64 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 วิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้
ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ช่วงการวัด	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	26	30	20.50	2.93	13.38**	.000
หลังเรียน	26	30	24.19	2.25		

** ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df, 25 = 2.485)

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต
ของนักเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 24.19$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 20.50$) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลคะแนนจากการวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อ
การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้
ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1	ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.27	0.53	มาก
2	เนื้อหาในแต่ละชุดกิจกรรมช่วยส่งเสริมการ เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	4.19	0.63	มาก
3	ความรู้ที่ได้จากชุดกิจกรรมสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	4.31	0.47	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4	ชุดกิจกรรมนี้ทำให้ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น	4.23	0.59	มาก
5	ชุดกิจกรรมนี้ช่วยฝึกความรับผิดชอบในการทำงานจนงานสำเร็จ	4.12	0.65	มาก
6	กิจกรรมมีความสนุกสนานและน่าสนใจ	4.35	0.49	มาก
7	กิจกรรมมีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.35	0.49	มาก
8	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมนี้ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้งเป็นกลุ่ม เป็นคู่ และรายบุคคล	4.54	0.58	มากที่สุด
9	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.15	0.54	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมจากง่ายไปหายาก	4.31	0.62	มาก
11	ชุดกิจกรรมนี้ทำให้ได้ฝึกสรุปองค์ความรู้ที่เรียนด้วยตนเอง	4.23	0.65	มาก
12	ชุดกิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น	4.31	0.62	มาก
13	ผลการประเมินในแต่ละกิจกรรมทำให้เข้าใจถึงระดับความสามารถของตนเองได้ดียิ่งขึ้น	4.12	0.71	มาก
14	ชุดกิจกรรมนี้ทำให้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น	4.31	0.68	มาก
15	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมนี้ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.12	0.71	มาก
ภาพรวมค่าเฉลี่ย		4.26	0.60	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนน

เฉลี่ยมากที่สุดจำนวน 1 ข้อคือ การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมนี้ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้งเป็นกลุ่ม เป็นคู่ และรายบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 นอกนั้นมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนรองลงมาดังนี้ กิจกรรมมีความสนุกสนานและน่าสนใจ กิจกรรมมีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยทำการสังเกต สัมภาษณ์ และวิเคราะห์จากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะชีวิต ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนนั้น ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ค้นหาตัวเอง โดยให้เขียนผังความคิดแนะนำตนเอง และนำไปเขียนบทเพื่อถ่ายทำคลิปวิดีโอแนะนำตนเองของนักเรียนแต่ละคน แล้วนำมาฉายให้เพื่อนๆ คนอื่นดูในคาบกิจกรรมชุมนุม แล้วให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนแต่ละคนได้อย่างอิสระ ตามที่ครูได้มอบหมายให้ทำ ดังข้อความที่ปรากฏในแบบบันทึกชีวิตประจำวันของนักเรียนที่ได้สะท้อนผลการเรียนรู้ ดังนี้

“การเรียนแบบนี้ทำให้หนูมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกมากขึ้น” (เด็กหญิงอภัสรา พานโฮม)

“กิจกรรมแบบนี้ทำให้รู้ว่าเพื่อนแต่ละคน มีความคิดเป็นของตัวเองแตกต่างกัน ถ้าเราได้ทำงานร่วมกันคงจะสนุกยิ่งขึ้น” (เด็กหญิงมุกชิตา บุตรสะอาด)

“ชอบข้อคิดดีๆ ที่เพื่อนได้มานำเสนอ ที่ว่า ...ถ้าเรามัวแต่เดินตามรอยเท้าของคนอื่น เราก็จะไม่มีรอยเท้าของเราเป็นของตัวเอง... ทำให้เราต้องตั้งใจทำงานให้ดียิ่งขึ้น” (เด็กหญิงนันทกาญจน์ บริบูรณ์)

ภาพประกอบ 7 กิจกรรมการพูดแนะนำตัวในชั้นเรียน

2. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอวาริชภูมิชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน โดยอาศัยภูมิปัญญาดั้งเดิมในการดำรงชีวิต นักเรียนจึงต้องออกไปสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง จากการลงพื้นที่ทำให้นักเรียนพบทั้งภูมิปัญญา และปัญหาที่เกิดกับคนในหมู่บ้าน จึงถ่ายทำคลิปข่าวสั้นในท้องถิ่นเรื่อง “ตะไคร้ไม่มีที่ไป” เด็กหญิงณิรช สอนโซทยา เล่าให้ฟังว่า “มีนายทุนมาบอกให้ชาวบ้านที่สนใจปลูกตะไคร้หอม เพื่อเอาไปสกัดกลิ่นทำหอมในร้านสปา บอกว่าจะรับซื้อให้ราคาดี ปรากฏว่าพอจะขายก็ตำหนิว่าหัวเล็ก คุณภาพไม่ดี ต้องซื้อราคาถูกกว่าที่กำหนด ชาวบ้านจึงไม่ขายแต่จำไว้เป็นบทเรียน...” ครูและนักเรียนพยายามหาทางช่วยเหลือเรื่องการแปรรูปตะไคร้จากหมู่บ้านข้างเคียง แต่ชาวบ้านริบใช้พื้นที่ในการปลูกข้าวจึงถางตะไคร้หอมทิ้งอย่างน่าเสียดาย ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 กิจกรรมนักเรียนน้อย ทำการสำรวจชุมชน

แหล่งเรียนรู้อีกแห่งที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาและนำมาสร้างรายได้สำคัญให้กับคนในท้องถิ่นคือ การทำข้าวฮาง และทำต่อยอดด้วยความรู้สมัยใหม่กลายเป็นผลิตภัณฑ์ข้าวฮางงอก ข้าวฮางบดใช้ชงดื่ม นักเรียนในชุมชนเด็กทำหนังสือรวมกลุ่มกันกับรุ่นพี่ เพื่อถ่ายทอดดีส่งประกวดในรายการกบจูเนียร์ ทำให้ได้เรียนรู้และพัฒนาการทำงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ศึกษาการทำข้าวฮาง จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

3. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้นอกห้องเรียนและลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ต้องฝึกการปรับตัวในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา และจะต้องวางแผนการทำงานให้ดี จากการสังเกตพฤติกรรม ติดตามประเมินผลจากงานที่มอบหมายงานให้ทำ จากการสัมภาษณ์นักเรียนในสถานการณ์ต่างๆ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนี้

“ได้เรียนรู้การเป็นพิธีกร เวลาพูดต้องระมัดระวังพูดให้ชัดเจน และต้องระวังเรื่องบุคลิกภาพ ที่จะถูกถ่ายทอดออกมาให้คนอื่นเขาดูแล้วไม่น่ารำคาญ สำคัญที่สุดคือต้องเป็นธรรมชาติ เป็นตัวของตัวเอง” (เด็กหญิงมัณฑนา ศิริฟอง)

“ผมชอบการถ่ายภาพครับ ส่วนมากจะถ่ายภาพวิวทัศน์ แต่การทำงานบางครั้งก็ต้องถ่ายตามบทที่เพื่อนๆ ช่วยกันออกแบบมา ทำให้เราต้องรู้จักปรับตัวเข้ากับคนอื่น” (เด็กชายทวีศักดิ์ ยองเพชร)

“การเรียนรู้นอกห้องเรียนสนุกดีค่ะ เนื่องจากเพื่อนๆ ไม่ได้อยู่หมู่บ้านเดียวกัน ต้องนัดหมายให้แน่นอน ต้องแบ่งงานกันทำ เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา” (เด็กหญิงนุชวรา ฤทธิธรรม) ดังภาพประกอบ 10 ถึงภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 10 การถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับข้าวสาง ที่บ้านนาป่อ

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชนเกี่ยวกับการทำข้าวเกรียบจากกล้วย

4. การเรียนรู้และการทำงานอย่างมีความสุข การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงาน ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง และทำ ในสิ่งที่ตนเองชอบจึงเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งนักเรียนได้แสดงความรู้สึก ต่อชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

“ตอนแรกที่เข้ามาร่วมกิจกรรมชุมชนนี้คิดว่ามันจะยาก แต่อยู่ไม่นาน ก็รู้ว่าเลือกไม่ผิดตอนนี้มีความสุขมาก เพราะได้ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำทั้งการถ่ายภาพ การตัด ต่อ ทำทายตีมาก และต้องคอยลุ้นว่าคนอื่น ๆ จะชอบผลงานของเราหรือไม่ แต่ก็ภูมิใจกับ ผลงานของเพื่อนๆ ในกลุ่มค่ะ” (เด็กหญิงเบญจมาศ พาทา)

“ก่อนหน้านี้หนูเป็นคนไม่กล้าแสดงออกและชอบมองดูคนอื่นเขาทำ กิจกรรม แต่ตอนนี้หนูมีโอกาสได้มาเป็นผู้ผลิตหนังสือสารคดีกับเพื่อนๆ แม้จะอยู่เบื้องหลังก็ ภูมิใจมากกับผลงานชิ้นแรกค่ะ” (เด็กหญิงลลิตา เหมะธูลิน)

“มีความสุขในการเรียนมาก เรียนไปเล่นไป มีความรู้ใหม่ๆ ให้ค้นหา ในแต่ละสัปดาห์” (เด็กหญิงกนิษฐา ไชยพะยวน)

“ชอบตอนที่ครูพาไปถ่ายทำคลิปแนะนำตัวของแต่ละคนที่หน้าเสาธง เพราะว่าเพื่อนบางคนไม่มีอุปกรณ์ และได้เห็นวิธีการพูด วิธีการถ่ายทำของเพื่อนๆ แต่ละคน” (เด็กหญิงวนิดา รัตน์โกศล)

“ชอบเกมที่ครูนำมาให้เล่นเพราะสนุกสนาน ทำท่ายความสามารถ และต้องใช้สมองในการคิดหาคำตอบ อยากให้ครูพาเล่นเกมทุกสัปดาห์ค่ะ” (เด็กหญิง พัชรภา ไชยราช)

“รู้สึกสนุกสนาน ผ่อนคลาย เพราะเป็นชุมชนที่เน้นการปฏิบัติ อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้เยอะๆ ค่ะ” (เด็กหญิงทิตติยา กรกิ่งมาลา) ดังภาพประกอบ 12 ถึงภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 12 นักเรียนทำข้าวเกรียบจากกล้วยด้วยตนเอง ที่บ้านโคกตาตอง

ภาพประกอบ 13 ผู้ปกครองพานักเรียนทำของเล่นในสารคดีเรื่อง “ว่าว” ที่บ้านเหล่า

ภาพประกอบ 14 นำผลงานของนักเรียนมาฉายให้เพื่อนๆ ในห้องร่วมชื่นชม

โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นกิจกรรมที่เน้นทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีการมอบหมายงานให้ทั้งงานรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น ช่วยเหลือกันทำงานที่ได้รับมอบหมายจนแล้วเสร็จ และมีความสุขต่อการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์ ฝึกความอดทนในการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในการทำงานนอกเวลาเรียน ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย ด้วยการเข้าไปพบปะพูดคุยกับคนในชุมชน รวมถึงการนำความรู้ทางด้านสื่อเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้กับคนรอบข้างได้ร่วมชื่นชม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจตระหนักรู้คุณค่าในตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาศักยภาพของตนเองต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ